

det er netop, fordi man med Interesse og god Vilje vil være med til at gøre dette Forsøg, at man tror inden for denne Grænse at kunne tilraade, at Staten løber denne Risiko. Alt vil jo selvfølgelig ved Anvendelsen af de 5 Mill. ikke kunne tænkes at være tabt, og selv om der bliver noget Tab derved, er det i hvert Tilfælde noget, som Flertallet er fattet paa og har maattet forudsætte vil kunne ske. Man vil overhovedet ikke kunne fremme denne Slags Foranstaltninger ved Hjælp fra Statens Side, uden at der for Staten deraf resulterer en Risiko. Jeg beder ogsaa bemærket dette, at naar der paa dette ene sociale Spørgsmaals Løsning — jeg regner det for et socialt Spørgsmaal af ikke ringe Betydning — her foreløbig stilles til Disposition for de næste 5 Aar 5 Mill., er det meget og betydeligt mere, end der er Udsigt til, at der til andre lignende Statsformaal vilde blive stillet til Disposition for andre Samfundsklasser.

Jeg tillader mig derfor at anbefale det høje Ting at vedtage dette Lovforslag, og jeg anbefaler særlig de ærede Medlemmer, som have gjort det med forskellig Reservation og med Udtalelsen af Haabet om, at Loven vilde komme tilbage fra det andet Ting i en helt anden Skikkelse, paa Sagens videre Gang at iagttage en vis Varsomhed med Hensyn til de Fordringer, de mene at kunne stille til dette Ting, thi det er min Overbevisning, at meget videre end til det, her er foreslaaet, tror jeg ikke, Flertallet her i Tinget gaar med, uden at det dog derfor skal kunne siges med Føje, at dette Flertal har vist sig vrangvillig lige over for en Foranstaltning, som der almindelig tillægges en stor social Betydning. Flertallet tillægger den ogsaa Betydning. Flertallet vil kun med smaa og forsigtige Skridt indlade sig paa en Bane, som hidtil er uforsøgt. Dermed skal jeg anbefale mine Venner at stemme for Lovforslaget, saaledes som det foreligger.

Madsen-Mygdal: Jeg kan i al Almindelighed slutte mig til de Udtalelser, der ere faldne her i Dag fra det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (N. Johansen) og det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen). Jeg er ikke tilfreds med det foreliggende Lovforslag med det Indhold, som det nu har, men jeg stemmer ikke desto mindre for Forslagets videre Fremme for ikke at afskære Forhandlingen, og fordi jeg ikke vil slippe Haabet om, at det dog skulde kunne være muligt at naa et nogenlunde tilfredsstillende Re-

sultat. Jeg kunde altsaa for saa vidt undlade at tage Ordet, da jeg er enig med de to nævnte ærede Medlemmer. Men da den Sag, vi behandle her i Dag, hviler paa en Tanke, som jeg har haft stærk Forkærlighed for, saa længe jeg har deltaget i det offentlige Liv, og navnlig siden jeg begyndte at tage Del i det kommunale Liv, vil jeg gerne have Lov til at gøre nogle korte Bemærkninger, forinden denne Sag gaar over til det andet Ting.

Det har gjort mig ondt at høre, at det her i Salen er blevet sagt, at der ikke er Trang til et Lovforslag som dette. Jeg er af den modsatte Opfattelse, jeg er overbevist om, at der er meget stærk Trang til et saadant Lovforslag. Jeg tror, at vi her beskæftige os med et Samfundsspørgsmaal af høj Rang; ja i mine Øjne — og det er ikke nogen ny Betragtning for mit Vedkommende, det er en gammel Tanke for mig — er det et af de største Samfundsspørgsmaal, vi overhovedet kunne befatte os med, saa jeg tror, at der her paa dette Omraade er en særlig Trang til at faa noget ud af det. Jeg har haft Lejlighed til at gøre rig Erfaring for, at dette, at den flittige og stræbsomme Arbejder, at Landarbejderen i det hele taget har en Plet Jord at arbejde med, der er hans egen, har noget at arbejde med, hvorved han kan sige, at han arbejder for sig selv — har en stor opdragende Magt, en stor opdragende Betydning. Jeg skal ikke komme ind paa at udvikle denne Tanke nærmere, men at det er sikkert, derom holder jeg mig aldeles overbevist. Jeg skal blot ganske kort i Forbigaaende nævne to Forhold, som jeg har lagt Mærke til i mit Liv. Det ene er dette, at der er en meget væsentlig Forskel paa de Arbejdere, der fra Barns Ben af udelukkende have været henviste til at arbejde for andre, og paa den anden Side de Arbejdere, der have haft noget at arbejde med og arbejde for, der var deres eget — der er paa dem en meget stor Forskel med Hensyn til Troskab i Arbejdet, med Hensyn til Paa-lidelighed i Arbejdet osv. Det skal jeg, som sagt, ikke udvikle videre, men det har jeg haft rig Lejlighed til at erfare, og jeg haaber, at andre ærede Medlemmer her i Salen have gjort lignende Erfaringer. — Dernæst skal jeg sige, at i alle de Aar, jeg har haft med Kommunalvæsenet at gøre, har jeg aldrig kendt et eneste Eksempel paa, at en Mand, som har været Ejer af en Jordlod, hvorpaa han kunde holde en Ko, er, selv om han ogsaa havde en Del Gæld, bleven fast Fattiglem. Jeg har